



---

*Mødedokument*

---

**B9-0306/2021**

2.6.2021

## **FORSLAG TIL BESLUTNING**

på baggrund af Rådets og Kommissionens redegørelser

jf. forretningsordenens artikel 132, stk. 2

Imødegåelse af den globale covid-19-udfordring: konsekvenserne af fritagelsen fra WTO's TRIPS-aftale om covid-19-vacciner, behandling, udstyr og produktionskapacitet i udviklingslande (2021/2692(RSP))

**Iratxe García Pérez, Kathleen Van Brempt, Marek Belka, Heléne Fritzon**  
for S&D-Gruppen

**B9-0306/2021**

**Imødegåelse af den globale covid-19-udfordring: konsekvenserne af fritagelsen fra WTO's TRIPS-aftale om covid-19-vacciner, behandling, udstyr og produktionskapacitet i udviklingslande (2021/2692(RSP))**

*Europa-Parlamentet,*

- der henviser til Verdenshandelsorganisationens (WTO's) aftale om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder (TRIPS), særlig artikel 31, litra a),
- der henviser til Doha-erklæringen af 14. november 2001 om TRIPS-aftalen og folkesundhed,
- der henviser til WTO's Råd for Handelsrelaterede Intellektuelle Ejendomsrettigheders afgørelse af 6. november 2015 om udvidelse af fritagelsen for de mindst udviklede lande (LDC) til at gennemføre TRIPS-aftalens bestemmelser om farmaceutiske produkter,
- der henviser til meddelelsen fra Indien og Sydafrika af 2. oktober 2020, hvori der anmodes om en undtagelse fra visse bestemmelser i TRIPS-aftalen med henblik på forebyggelse, inddæmning og behandling af covid-19, der er medsponsoreret af Eswatini, Kenya, Mozambique og Pakistan, og som støttes af 100 andre lande,
- der henviser til det gældende internationale sundhedsregulativ,
- der henviser til EU's lægemiddelstrategi, som Kommissionen fremlagde den 25. november 2020,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 11. november 2020 med titlen "Opbygning af en europæisk sundhedsunion: Styrkelse af EU's modstandsdygtighed over for grænseoverskridende sundhedstrusler" (COM(2020)0724) og de forslag, der ledsager den,
- der henviser til det åbne brev af 13. april 2021 fra 243 civilsamfundsorganisationer til WTO's generaldirektør om håndtering af de globale udfordringer med utilstrækkelig forsyning og ulige adgang til covid-19-lægemidler, navnlig vacciner,
- der henviser til den fælles erklæring om gennemsigtighed og dataintegritet fra den internationale regulerende myndighed for koalition af lægemidler (International Coalition of Medicines Regulatory Authorities (ICMRA)) og Verdenssundhedsorganisationen (WHO) af 7. maj 2021,
- der henviser til erklæringen af 5. maj 2021 fra USA's handelsrepræsentant om en fritagelse fra TRIPS-aftalen i forbindelse med covid-19,
- der henviser til det åbne brev af 27. maj 2021 fra Republikken Costa Ricas præsident og WHO's generaldirektør om endnu en gang at opfordre alle WHO's medlemsstater til aktivt at støtte covid-19-teknologiadgangspuljen (C-TAP),

- der henviser til erklæringen fra Kommissionens formand efter det uformelle møde mellem EU's og Indiens ledere den 8. maj 2021 i Porto,
  - der henviser til Romerklæringen, som blev vedtaget på det globale sundhedstopmøde den 21. maj 2021,
  - der henviser til skrivelse af 31. maj 2021 fra WHO's generaldirektør, den administrerende direktør for Den Internationale Valutafond (IMF) og formanden for Verdensbankgruppen, hvori der opfordres til et nyt tilsagn om lige muligheder for vacciner og bekæmpelse af pandemien,
  - der henviser til FN's 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling og til verdensmålene for bæredygtig udvikling (SDG),
  - der henviser til verdenserklæringen om menneskerettigheder,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 132, stk. 2,
- A. der henviser til, at der har været ca. 170 000 000 tilfælde af COVID-19, som har resulteret i over 3 500 000 dødsfald på verdensplan, hvilket har medført hidtil usete lidelser, fortvivlelse og ødelæggelse af livsgrundlaget for millioner af mennesker; der henviser til, at det reelle omfang og de langsigtede virkninger af pandemien fortsat er ukendt;
  - B. der henviser til, at en effektiv reaktion på covid-19 kræver hurtig adgang til økonomisk overkommeligt medicinsk udstyr, vacciner og lægemidler; der henviser til, at manglen på disse produkter har ført til mange undgåelige dødsfald; der henviser til, at mRNA-baserede vacciner har vist sig at være de mest effektive, men også de dyreste vacciner på markedet; der henviser til, at ingen af de virksomheder, der i øjeblikket fremstiller mRNA-vacciner, har forpligtet sig til at sælge dem til priser svarende til produktionsomkostningerne under pandemien;
  - C. der henviser til, at der pr. maj 2021 er blevet administreret ca. 1.5 mia. vaccinedoser på verdensplan, hvoraf langt størstedelen har fundet sted i industrialiserede lande og vaccineproducerende lande; der henviser til, at lav- og mellemindkomstlande kun har modtaget en brøkdelen af de doser, der globalt var givet tilsagn om, og at de, hvis de nuværende tendenser fortsætter, kan være nødt til at vente til 2024 på masseimmunisering; der henviser til, at EU har meddelt, at det vil købe 1.8 mia. doser andengenerationsvacciner, der er baseret på mRNA-teknologi;
  - D. der henviser til, at der er ved at opstå foruroligende nye covid-19-varianter, som er mere smitsomme, dødbringende og mindre sårbare over for vacciner, og som kan kræve yderligere vaccinationer, hvilket presser efterspørgslen langt ud over de 11 mia. nødvendige doser, der oprindeligt blev anslået; der henviser til, at så længe covid-19 fortsat er udbredt, kan det fortsætte med at mutere, koste liv og underminere effektiviteten af vacciner som helhed, hvilket kræver hurtig erhvervelse og anvendelse af opdaterede vacciner;
  - E. der henviser til, at der er investeret enorme mængder offentlige midler og ressourcer i forskning og udvikling, kliniske forsøg og indkøb med henblik på at udvikle vacciner

og covid-19-behandlinger på en åben og tilgængelig måde; der henviser til, at forskning i den offentlige sektor, sundhedsinstitutioner, arbejdstagere i frontlinjen, videnskabsfolk, forskere og patienter alle har indsamlet oplysninger om virusset, som medicinalvirksomheder har gjort brug af;

- F. der henviser til, at covid-19-pandemien har forårsaget hidtil usete forstyrrelser i den globale økonomi og et sammenbrud i de globale forsyningskæder kombineret med stigende mangel på afgørende medicinsk udstyr og lægemidler, hvor der er mest brug for dem; der henviser til, at vacciner kan forhindre, at den globale økonomi mister 375 mia. USD om måneden, og tackle sociale uligheder som følge af pandemien;
- G. der henviser til, at WHO har iværksat covid-19-C-TAP-initiativet og opfordret medicinalvirksomheder til at forpligte sig til gennemsigtige, ikkeeksklusive globale frivillige licenser; der henviser til, at et flertal af medicinalvirksomhederne imidlertid har foretrukket en frivillig bilateral kontraktindgåelse og dermed har tilbageholdt teknologi og knowhow med henblik på at kontrollere produktion, udbud og priser;
- H. der henviser til, at der af generiske og mindre producenter er blevet fremsat talrige tilbud til store medicinalfirmaer med betydelig produktionskapacitet om at bistå med fremstilling af vacciner eller deres komponenter, men at ingen af disse tilbud er blevet accepteret; der henviser til, at Pakistan, Bangladesh, Indonesien, Sydafrika og Senegal har erklæret, at de har faciliteter, der er parate og tilgængelige for fremstilling af covid-19-vacciner;
- I. der henviser til, at Bolivia den 11. maj 2021 meddelte, at det vil søge at importere 15 mio. vacciner fremstillet under tvangslicens fra Canada, en afgørelse der blev hilst velkommen af lederen af WTO's IPR-afdeling; der henviser til, at Canada endnu ikke har godkendt tvangslicens for nogen af covid-19-vaccinerne; der henviser til, at artikel 31, litra a), i TRIPS-aftalen kun er blevet anvendt én gang, og at flere lande har kritiseret systemet for at være for langsomt og besværligt til at håndtere krisesituationer på folkesundhedsområdet;
- J. der henviser til, at Kommissionen tidligere har støttet LDC-landenes efterlysning af lettere adgang til billigere lægemidler gennem en ubegrænset undtagelse fra WTO's regler om intellektuel ejendomsret for lægemidler;
- K. der henviser til, at Doha-erklæringen om folkesundhed beskriver den fleksibilitet, der er indeholdt i TRIPS-aftalen, hvad angår varetagelse af folkesundhed; der henviser til, at mange udviklingslande med utilstrækkelig eller ingen produktionskapacitet imidlertid stadig står over for et betydeligt politisk pres og juridiske vanskeligheder, der forhindrer deres brug af TRIPS-aftalens fleksibilitet, navnlig artikel 31, litra a), og den besværlige og langvarige proces for import og eksport af lægemidler;
- L. der henviser til, at COVAX kun forventes at have distribueret 20 % af sit mål på ca. 187 mio. vaccinedoser inden udgangen af maj 2021 med bekymring for, at antallet af doser kan falde til et kritisk lavt niveau, hvilket understreger behovet for, at velforsynede lande straks begynder at donere nogle af deres doser; der henviser til, at der fortsat er et foruroligende finansieringsunderskud på 18.5 mia. USD til Accelerator for Access to COVID-19 Tools (ACT);

- M. der henviser til, at der hidtil er blevet produceret 400 mio. vaccinedoser i EU, hvoraf halvdelen er blevet eksporteret; der henviser til, at EU under Team Europe har forpligtet sig til at donere yderligere 100 mio. doser til brug i lav- og mellemindkomstlande inden udgangen af 2021; der henviser til, at nogle af EU's handelspartnere beklageligvis har indført eksportforbud mod vacciner og deres ingredienser, hvilket har forhindret en stigning i den globale produktion og forårsaget flaskehalse i forsyningskæderne;
- N. der henviser til, at FN's mål nr. 3 for bæredygtig udvikling sigter mod at give universel adgang til livsvigtige lægemidler og vacciner til en overkommelig pris; der henviser til, at retten til fysisk og mental sundhed er en grundlæggende menneskerettighed; der henviser til, at alle personer uden forskelsbehandling har ret til adgang til moderne og omfattende sundhedstjenester; der henviser til, at universel sygesikring er et mål for bæredygtig udvikling, som alle underskrivere har forpligtet sig til at opfylde inden 2030;
1. gentager, at adgang til sundhedspleje er en grundlæggende menneskeret, og at regeringerne har pligt til at opfylde deres forpligtelser ved at stille en offentlig sundhedstjeneste til rådighed for alle; understreger, at menneskeheden skal gøre, hvad der er nødvendigt for at sætte en stopper for pandemien, og at prisoverkommeligheden af covid-19-relaterede sundhedsprodukter, opskaleringen af covid-19-vaccineproduktionen og den globale geografiske fordeling af produktionskapaciteten for covid-19-relaterede sundhedsteknologier er af højeste prioritet; opfordrer derfor til en midlertidig TRIPS-fritagelse for covid-19-vacciner og relaterede sundhedsteknologier og til, at EU aktivt deltager i tekstbaserede forhandlinger i WTO for at opnå dette;
  2. understreger, at global lige adgang til prismæssigt overkommelige vacciner, diagnoser og behandlinger er den eneste måde, hvorpå de globale folkesundhedsmæssige og økonomiske virkninger af pandemien kan afbødes, og at den midlertidige fritagelse for internationale forpligtelser til beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder for covid-19-relaterede lægemidler, medicinsk udstyr og andre medicinske teknologier er blandt de vigtige bidrag til at nå dette mål;
  3. understreger, at en af de vigtigste prioriteter bør være en hurtig forøgelse af den globale produktionskapacitet, navnlig i lav- og mellemindkomstlande; understreger behovet for aktiv overførsel af teknologi og knowhow for at få dette til at ske; bekræfter sin støtte til WHO's covid-19-C-TAP-initiativ og knudepunktet for mRNA-teknologioverførsel og opfordrer Kommissionen til at sikre, at vaccineproducenter engagerer sig i dette initiativ gennem fremtidige forhåndskøbsaftaler og andre vaccinekontrakter; insisterer på, at vaccineproducenter aktivt deltager i teknologioverførsler for at sætte skub i vaccineproduktionen og sikre en bedre geografisk fordeling af produktionskapaciteten, herunder i vækst- og udviklingslandene; opfordrer Kommissionen til at samarbejde med producenterne for at sætte dem i stand til at mobilisere allerede eksisterende produktionskapacitet, som ligger uudnyttet i f.eks. Pakistan, Bangladesh, Indien, Sydafrika, Indonesien og Senegal, samtidig med at den følger god fremstillingspraksis; opfordrer til, at C-TAP og knudepunktet for teknologioverførsel aktivt kortlægger virksomheder, herunder underleverandører, med den nødvendige knowhow til at overføre teknologi og til at føre dem sammen med virksomheder med uudnyttede produktionsfaciliteter; støtter Kommissionens meddelelse om et Team Europe-initiativ om fremstilling af og adgang til vacciner, lægemidler og sundhedsteknologier i Afrika,

navnlig udviklingen af regionale produktionsknudepunkter; forventer, at Kommissionen opretter disse snarest muligt og supplerer dem med støtte til logistik og kompetenceudvikling;

4. understreger, at søjlen for sammenkobling af sundhedssystemer i ACT-Accelerator skal styrkes for at øge forarbejdnings-, opbevarings-, distributions- og leveringskapaciteten på verdensplan, navnlig i sårbare lande; opfordrer EU og dets medlemsstater til at øge engagementet i WHO og prioritere ACT-Accelerator som en del af EU's globale indsats inden for alle dens søjler inden for diagnosticering, behandling, vaccine og styrkelse af sundhedssystemerne;
5. anerkender, at EU og dets medlemsstater har bidraget til COVAX-faciliteten; påpeger imidlertid, at denne stadig er langt fra at kunne opfylde den globale efterspørgsel; opfordrer indtrængende Kommissionen til at forfølge et effektivt diplomati vedrørende vacciner og medicinsk forsyning for at styrke EU's troværdighed og diplomatiske synlighed; glæder sig derfor over EU's meddelelse om, at det vil donere 100 mio. doser til COVAX inden udgangen af 2021, og opfordrer til, at doserne straks fordeles; glæder sig over visse producenters tilsagn om at levere 1,3 mia. vaccinedoser til produktion eller lave omkostninger og gentager sine opfordringer til at øge indsatsen for at gøre vacciner globalt tilgængelige; opfordrer EU og dets partnere til at øge de finansielle og ikkeøkonomiske bidrag til COVAX betydeligt og minder om, at EU's medlemsstater ifølge skøn vil modtage et overskud på mindst 400 mio. vaccinedoser i 2021; understreger behovet for at prioritere forsyning af COVAX frem for bilaterale aftaler; beklager, at Det Forenede Kongerige og USA har taget skridt til at udvikle et sekundært videresalgsmarked med henblik på at sælge overskydende vacciner til andre industrialiserede lande;
6. opfordrer Kommissionen til at prioritere forhandlinger med partnerlande med henblik på at fjerne handelshindringer, fjerne eksportforbud og øge udbuddet af kritiske materialer, mineraler, aktive lægemiddelbestanddele, lægemidler og medicinsk udstyr i fremstillingsværdikæden, der omfatter både vacciner og de komponenter, der er nødvendige for at fremstille dem; opfordrer til en international investeringsmekanisme til løsning af flaskehalse og opskalering af produktionen i hele vaccineforsyningskæden; gentager, at EU's ordning for eksporttilladelser skal erstattes af en gennemsigtighedsmekanisme til overvågning af import og eksport;
7. gentager, at der er behov for et større antal licensaftaler for at maksimere den globale produktionskapacitet for vaccineproduktion; insisterer på, at Kommissionen medtager forpligtelser vedrørende teknologioverførselspartnerskaber med tredjeparter, navnlig udviklingslande, i EU's andengenerationsaftaler om indkøb;
8. opfordrer EU og dets medlemsstater til at arbejde hen imod et holistisk WTO-WHO-initiativ med udviklingslande, herunder investeringer i lokale produktionsanlæg, og etablere en ordning med ikke-eksklusiv licensudstedelse for covid-19-relaterede produkter; understreger, at de modtagende partnerlande bør bevare det fulde lovgivningsmæssige råderum, der er nødvendigt for at udvikle sundhedsstrategier under pandemien; påpeger, at en køns sensitiv og tværsektoriel tilgang er afgørende for at opnå ligestilling og i alle faser af vaccinationsprocessen, fra udvikling til udrulning;

9. forventer, at Kommissionen øger sit engagement med hensyn til at afslutte WTO's handels- og sundhedsinitiativ på WTO's 12. ministerkonference i november 2021; bemærker i denne forbindelse det nye forslag til et EU-sundhedsinitiativ; opfordrer Kommissionen til hurtigst muligt fortsat at forfølge konkrete WTO-forpligtelser vedrørende eksportrestriktioner, handelslettelser, udvidelse af produktionen og fjernelse af flaskehalse i hele værdikæden; understreger, at de nuværende TRIPS-regler i betydelig grad begrænser eksport og import af produkter, der kræver licens, og at dette kan hindre en forøgelse af produktionen og adgangen til sundhedsprodukter til overkommelige priser; opfordrer til en revision af reglerne om tvangslicens med henblik på at forbedre adgangen til sundhedsprodukter til en overkommelig pris; opfordrer Kommissionen til at vurdere TRIPS+- forpligtelserne i EU's handelsaftaler for at sikre, at de er i overensstemmelse med Doha-erklæringen fra 2001; opfordrer Kommissionen til at fremsætte et lovforslag om harmonisering af tvangslicenser på EU-plan;
10. opfordrer endvidere til, at der oprettes en handels- og sundhedskomite på WTO's 12. ministerkonference med henblik på at høste udbytte af erfaringerne fra pandemien, fremsætte forslag om at øge effektiviteten af WTO's indsats under internationale sundhedskriser og forberede en handelssøjle for en international pandemitraktat med henblik på at håndtere afbrydelser i forsyningskæden, øge produktionskapaciteten, gribe ind over for prisspekulation og revidere WTO-lovrammen i lyset af de indhøstede erfaringer (herunder intellektuelle ejendomsrettigheder);
11. beklager den manglende gennemsigtighed i den frivillige bilaterale licensordning mellem medicinalvirksomheder og -producenter, navnlig med hensyn til betingelserne for licensernes gyldighedsperiode, begrænsninger af output, royalties på salg og produktionsknowhow og de steder, hvor en indehaver af licens kan tilbyde selskabernes produkter; understreger, at sådanne betingelser skal fjernes for effektivt at bekæmpe pandemien og øge den globale vaccineproduktion;
12. insisterer på, at forskning i og udvikling af vacciner, der finansieres med offentlige midler, fortsat skal foregå inden for det offentlige område, herunder gennem offentlig-private kontrakter, som bør omfatte forpligtelser vedrørende licensudstedelse, fælles forskning, kønssensitiv og intersektionel forskning, teknologioverførsel, gennemsigtighed med hensyn til fortjeneste og kontrakter med tredjepartsproducenter; forventer fuld overholdelse af de kontraktlige forpligtelser, som lægemiddelvirksomhederne har indgået, og glæder sig over, at der er indledt en retssag mod AstraZeneca;
13. opfordrer EU til at sikre, at fremtidige avancerede købsaftaler offentliggøres fuldt ud, navnlig for næste generation af vacciner; opfordrer EU til at integrere forpligtelser med hensyn til forretningshemmeligheder, fortrolige data og teknologioverførsler og insistere på den nødvendige gennemsigtighed fra leverandørernes side, herunder en cost-benefit-analyse for hvert enkelt produkt;
14. gentager behovet for størst mulig gennemsigtighed i forhandlingerne om kontrakter om covid-19-vaccine, herunder gennem direkte inddragelse af medlemmer af Europa-Parlamentet gennem kontaktgruppen for vacciner i de kontraktlige beslutningsprocesser; forventer, at Europa-Parlamentet regelmæssigt modtager en omfattende og detaljeret analyse af produktionen, importen, eksporten og prognoserne

for vacciner, herunder oplysninger om bestemmelseslandet for EU's eksport samt oprindelsen af importerede vacciner og vaccinekomponenter;

14. opfordrer Kommissionen til at undersøge de bilaterale og regionale handelsaftaler, der omfatter bestemmelser, der går videre end WTO's TRIPS-aftale og hindrer de garantier, der er fastsat i Doha-erklæringen, f.eks. parallelimport, som hævder, at menneskers sundhed har forrang for kommercielle interesser; opfordrer WTO til at genforhandle den eksisterende fleksibilitet i TRIPS-aftalen med henblik på at mindske hindringerne for handel med generiske produkter;
15. understreger, at EU fortsat skal føre an i den multilaterale og globale indsats inden for vaccinedistribution, koordinering og flerårig planlægning på de kommende møder i TRIPS-Rådet den 8. juni og 14. oktober 2021, G7-topmødet den 11.-13. juni 2021, G20-topmødet i 2021, topmødet mellem EU og USA i 2021, FN's Generalforsamling i 2021, Verdenssundhedsforsamlingen i 2021 og på WTO's 12. ministerkonference og derefter;
16. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Kommissionen, Tjenesten for EU's Optræden Udadtil, EU's medlemsstater, generaldirektøren for Verdenssundhedsorganisationen, Verdenshandelsorganisationens generaldirektør, regeringerne i G20, Den Internationale Valutafond, Verdensbanken, FN's generalsekretær og medlemmerne af FN's Generalforsamling.